

Kommuner til Gode. Men forøvrigt er dette Punkt ikke væsentligt for mig. Jeg lægger ikke megen Vægt paa, om ogsaa en eller anden Kommune, som muligvis ikke var trængende dertil, skulde faae Del i Understøttelsen. Hvad jeg lægger mere Vægt paa, er, at der ikke findes virkelig Trang eller Nød i en eller anden Kommune, som ikke bliver afhjulpen. Der kan ikke laves nogen som helst Lov uden Mangler, ikke skabes noget som helst Fuldkomment, enhver Lovbestemmelse kan misbruges, men skulde det være Tilfældet, at denne Lov skulde kunne blive misbrugt i en eller anden Kommune, regner jeg det for saare lidet i Forhold til det Gode, at man kan gjøre sikker Regning paa, at der ikke noget Sted kommer virkelig Trang til Stede, uden at der ogsaa overalt er Hjælp derfor. Men naar den ærede Conjeilspræsident dernæst bemærkede, at jeg havde sagt, at § 1 var uden Betydning, maa jeg sige, at jeg dog ikke tror, at det var mine Ord, at den var ganske uden Betydning. Jeg vedkjender mig, at jeg tillægger den meget ringe Betydning. Jeg skal ikke gjentage mine Udtalelser fra før, men i Henhold til dem tror jeg at have Ret i, at Paragrafen ikke har stor Betydning, saa meget mere som der, naar Loven udkommer, skal indgives Ansøgninger om denne Slags Aaan gjennem forskjellige Underautoriteter til Ministeriet. Disse Ansøgninger skulle besørjes og besvares, saa der kan gaa lang Tid hen, inden Aaanene blive bevilgede, og der er et gammelt Ord, der siger, at medens Græsset gror, døer Hovsemøer, det Ord er jo bekendt nok. — Med Hensyn til de Fattiges Kasser og deres Bestyrelse skal jeg ikke udtale mig videre, det Spørgsmaal er jo under Forhandlingerne bragt sammen med Sagen her. Jeg vil kun dertil sige, at jeg beklager, at de Fattiges Kasser hidtil har haft altfor lidt at bestille; de have haft altfor smaa Midler at raade over. Jeg har haft med de Fattiges Kasses Bestyrelse at gjøre i over 20 Aar og har adskillig Erfaring i den Henseende, og jeg har beklaget det meget; jeg vil anfæ det for et overordentligt stort Gode, om de Fattiges Kasse kom til at raade over ganske andre Midler end dem, den nu raader over. Det er min bestemte Overbevisning, at det vilde være til stor Bessignelse for Samsundet i mangfoldige Retninger. Det er for mig aldeles givet, at der ligger en Opgave, som Staten ikke behøver at frygte for at tage Sigte paa, men som den derimod for Alvor burde søge at løse saa godt som muligt. Om de Fattiges Kasses Bestyrelse; dersom man fik saadanne

større Midler at raade over, blev ubbidet, saa at den kom til at tælle flere Medlemmer, kunde maaste være nyttigt nok, men jeg tænker ikke, at der derfor er nogen som helst Grund til en forandret Valgmaade.

Suel: Det vil maaste erindres, at jeg allerede i Fjor stærkt hævdede, at Gaver fra Statens Side vil jeg paa ingen som helst Maade være med til at give. Jeg finder Anledning til, da dette Lovforslag idelig og idelig vender tilbage, at bede ærede Medlemmer, der interessere sig for Arbejderklassen, om ikke idelig og idelig ved Forslag, som man i Forveien veed ere dødsfødte, at sætte Arbejdernes Sind i unødvendig Bevægelse. Den fattige Arbejder kan have haarde Rampe nok i Livet, hans hele Existens beror i Virkeligheden paa, at hans Sindsligevægt i høi Grad holdes vedlige ganske anderledes end hos os Storborgere. Ved saadanne Forslag bringer man kun Uro ind i Sindene og forleder til Misforvøelse og unyttige Striker, som vi faae i Fjor, og som vi desværre ogsaa have set i denne Vinter, hvor man raader saa stærkt paa Arbeidsløshed. Man gjør Arbejderens i Virkeligheden derved saa ubodelig Skade, at jeg vil bede Dem ikke at betragte det som en Paradox, naar jeg siger, at den Skade, man derved gjør ham, er langt større end den Gavn, man vilde gjøre ham, hvis man ogsaa gif med til yderligere at nedtrykke ham ved at betragte ham som en Borger, der absolut skulde have Statshjælp. Jeg tror, at de Herrer, som se saa varmt paa Arbejderne og idelig og idelig have stillet Forslag om at komme Arbejderne til Hjælp, styde udenom Maalet og gjøre det, de mindst vilde gjøre — thi jeg er overbevist om, at det er det, Oppositionen her i Landet nødigst vil gjøre — de skade Arbejderens, nedbryde hans Væresfølelse og sætte Uro i Sindene og komme ham dog ikke til Hjælp; thi det er klart, at hverken dette Thing eller nogen som helst Regjering kan bruge Statens Penge til frivillige Gaver; det er en saa uomstødelig og klar Retssætning, at det ikke kan nytte at blive ved at arbejde op imod den; den vil blive staaende til evig Tid. — Hvad det andet Spørgsmaal, som er reist her i Salen, angaar, nemlig Spørgsmaalet om de Fattiges Kasse, saa kjender jeg godt det, som det ærede Medlem fra Fyen (Griffen) talte om, nemlig Frygten for, at den ene kommer til at give for Meget i Forhold til sin Formue eller i Forhold til, hvad en Anden giver. Jeg kjender det desværre godt og laster denne Følelse i høieste Grad; den er ganske vist til Stede; men